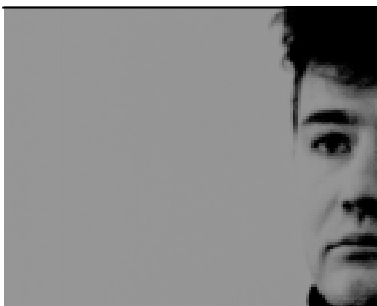

Ілья Сін

...сьпяць і мышкі, і стрыжы,
сьпяць машыны ў гаражы...

Фільмы

Я ванітаваў усю ноч, і рэдкія перадыхі, якія надараліся ў гэтым працэсе, маглі быць запоўненымі хіба наведваньнем лазенкі, трымаючы ў дрыготкіх руках амаль поўную іскрыста-фіялетавай блявоціны мядніцу, глядзець у сваё адпостраваньне на дне, паставіць кіпяціцца вадку для гарбаты ў электрычным імбрыку прайсьціся да супермаркету на суседняй вуліцы заплаціць за электрычнасьць і тэлефон паехаць на тую зялёныя каштаны кра уп

жывёлы што ўнутры такія *жывёлінкі* з пап'е-машэ але занадта шурпатыя праз рот яны пралазяць цяжка: гарчыць нібы ад недасьпелае хурмы

Нічога не застаецца

фільм скончаны

так-так

ФІЛЬМ СКОНЧАНЫ

Кабзон, як сказаў бы нехта ў такім выпадку

Вета спыняе машыну ля знаёмага пад'езду і з дапамогай сваіх кароткіх упэўненых пальцаў лёгка спраўляецца з кодавым замком. Ліфт не працуе, і таму на чацьвёрты паверх ёй даводзіцца падымацца па запляванай лесвіцы.

Званок у дзверы. Адчыняе сам Артур. На ім блакітны джэмпэр з надпісам «Love». Ніжняя частка адзення напоўніцу адсутнічае. У ягонай правай руцэ лічбавы фотаапарат, запалены экран якога сьведчыць, што Артур зусім нядаўна займаўся здымкамі – ды, мяркуючы па ўсім, быў акурат адарваны ад гэтай справы.

— Прывітаньне, — кажа яна.

— Прывітаньне. Заходзь.

— Я гатовая. Можна распранацца?

— Не, пачакай, у мяне тут ужо ёсць адна. Зараз я трахну яе, а тады і з табой разьбярэмся.

Яны праходзяць у калідор. У адным з дзвярных праёмаў у супрацьлеглым баку кватэры паказваецца аголеная фігура. Гэта бялявая дзяўчына год васемнаццаці з прыгожым, амаль дзіцячым тварыкам, акаймаваным даўгімі валасамі. На адной з яе акруглых грудак відаць радзімку.

— Знаёмся, гэта Сьветка. А гэта мая жонка Вета.

— Мне вельмі прыемна, — кажа Вета і шчыра пасьміхаецца.

— Пасядзі ў тым пакоі, — Артур адчыняе Веце адныя з дзвярэй у калідоры. — Можаш пакуль паглядзець «Жаночы клуб».

Артур загадвае Сьвече прыняць паставу недвухсэнсоўнага характару, адыходзіць да дзвярэй і робіць некалькі здымкаў. Потым ён здымае джэмпэр, пачэсваючы валасатае чэрава, бярэ дзяўчыну пад локаць, і разам яны зьнікаюць у спальні¹.

Вета са скрыпам апускаецца на скураную канапу і ўключае тэлевізар. Яна глядзіць забаўляльную перадачу, не зьвяртаючы ніякай увагі на размераныя, бадай механічныя гукі, што даносяцца з суседняга пакою. Потым запальвае.

Вета таксама створаная паводле вобразу і падабенства Божага, і таму ёй таксама, як, напэўна, і вам, не падабаецца тое-сёе ў гэтым фільме. Аднак яна ня зрушваецца з месца. Выраз ейнага твару не выражае нічога, апроча чаканьня.

Хвілінаў праз дваццаць гукі сыціхаюць, і неўзабаве ў вітальні запальваецца сьвятло. Сьвета зьбіраецца – у гэты момант яна акурат апранае свае малючкія чырвоныя боцікі. Чутно шаргаценьне яе пластыкавага пакунку, дзе, відаць, ляжаць пару падручнікаў па якой біямедыцыне.

— Гэй, захлопні, калі выйдзеш, — крыкнуў ёй Артур замест разьвітання і, пачэсваючы чэрава, скіраваўся ў пакой, дзе сядзела Вета.

Але гэта ўжо іншая серыя.

— Напэўна, гэта тут, — думае К, імкліва пераадольваючы апошнія метры, якія аддзялялі яго ад закутага ў непразрыстае шкло шматпавярховіка. Позірк хлопца спыніўся на гэтым гмаху яшчэ з аўтобуса нага

¹ Яго зноў ванітуе. Яму млосна, ён ня хоча і ня можа ўсяго гэтага бачыць. Аднак фільм працягваецца.

прыпынку – будынак моцна кантраставаў з дабітымі хрушчобамі, што ўзялі яго ў аблогу.

За дзвьярыма ў непрыступнай сталёвай будцы сядзеў нейкі фраер у скуранцы, апранутай на касцюм-тройку. Ён строга паглядзеў на К ды, не адводзячы вачэй, спытаў:

— А табе, патлаты, што тут патрэбна?

К, які быў трохі сумеўся, адкрыў рот, каб як мага больш рашуча патлумачыць мэту свайго прыходу. Але неўзабаве твар ахоўніка на хвілю палагаднеў – акурат у той момант, калі міма яго прабегла двухметровая брунетка ў элегантным кароткім футры. Строгія позіркі з арсеналу гэтага мужчыны, мяркуючы па ўсім, прызначаліся зусім не для такіх, як яна.

— Вось бы з такой перапіхнуцца!.. – падумалася раптам Н.

Але фантазіі на тэму спакушэння даўганогай прыгажуні былі прыпыненыя тым самым уважлівым позіркам сек'юрыці. Гэта быў мажны каржакаваты мужчына сярэдняга росту гадоў трыццаці пяці. Ягоны гладка паголены твар усцьяж пакрыты драбноткімі ямачкамі, і чырванаватае адценне скуры робіць іх асабліва непрыемнымі з выгляду. На ўказальным пальцы мужчыны можна заўважыць татуіроўку з праткнутым відэльцам сэрцайкама¹.

— Ведаеце, гэта... на конкурс. Я па аб'яве, — мармыча К. Немаведама з чаго ён пасьпеў не абы-як зьбянтэжыцца.

— А, мля, маладыя таленты! – ахоўнік не па-добраму пасьміхнуўся. – Ну ды ладна, праходзь. Як імя тваё, га, патлаты? Чакай, зараз пропуск выпішу.

Тоўстыя пальцы – сэрцам дагары – няўмела сьціскаюць асадку. Рука падарожнічае па бланку пропуску, пакідаючы нейкія цьмяныя знакі. Усё гэта працягваецца досыць доўга. Напружаньне падае.

— Ну давай, валі па тым калідоры, — ахоўнік робіць нейкі няпэўны жэст квадратнай сківіцай. – Там падымешся на дзв'яты паверх і спытаеш Іваныча. Усёк?

К павольна пакрочыў праз вестыбюль, са здзівам аглядаючы яго амаль люстраныя сьцены. Гэта вялікае прастакутнае памяшканьне з высокай стольлю, асьветленае шматлямпавай жырандольлю ў форме вычварнай дзесяцігалавай жамярыцы. Наўпрост пад ёй вакол уласнае восі круціцца трупік немаўляці – магчыма, нават сапраўдны. К пасьлядоўна адлюстроўваецца ў кожным з люстэркаў. Ён не сьпяшаецца. І не хавае здзіўленьня.

— Вот, мля, лахоў з дзярэўні панаехала, — нягучна сказаў ахоўнік, унурыўшыся ў сваё спід-інфо.

К шпульнуў у яго выпадкова знойдзенай у кішэні лімонкай, і амбалу адарвала нагу. Усё яшчэ здзіўляючыся харакству інтэр'еру, хлопец пашкандыбаў далей. Жалезныя дзьверы з выгравіраваным на іх нейкім няўцямным магічным знакам рассунуліся самі сабой, і К, здзіўлены, трохі прыпыніўся перад тым, як прайсьці праз іх.

¹ Паазяхаючы, ён думае пра сваё. Апісальныя сцэны і дыялогі ня вельмі яму даспадобы; праглядаючы фільмы на DVD, ён стараецца іх перамотваць.

Зрэшты, не на столькі, каб быць сьціснутым паміж гэтымі створкамі, якія адразу ж няўхільна пайшлі на збліжэньне. Праўдападобна, што ў адваротным выпадку К давялося б застацца тут назаўсёды.

Ліфт, убачаны ў невялічкім тамбуры за дзвярыма, доўга ня слухаўся каманды, і калі ён урэшце дасягнуў дзвятага паверху, фаланга ўказальнага пальца К ажно нацёрлася ад доўгага цісканьня на разнастайныя пімпачкі. З гэтай прычыны ён нават не пасьпеў уважліва разгледзець рэкламны плакат дарагога адэкалону.

Калі хлопец выходзіў з ліфта, перад вачыма ўсё яшчэ быў элегантны каўбой з таго плакату, і бязрукая дзяўчына, з якой яны ледзьве не сутыкнуліся ілбамі на пляцоўцы, ня выклікала ў яго ніякай моцнай рэакцыі.

— Вазьмі-і-і мяне, — прашаптала яна, наблізіўшыся ўшчыльную і правёўшы па ягонай скуранцы аголенымі грудзьмі. Але настрою ў К нешта не было.

— Прабачце, вы не падкажаце, дзе я магу знайсці... здаецца, Іваныча? – нясьмела запытаў ён у адказ.

Але яна нібы не пачула яго ды працягвала свае дзіўныя рухі, падобныя да няўмелых японскіх танцаў – пэўна, паводле задумы, яны павінны былі спакушаць. К не зьвярнуў на яе ніякай увагі, і гук падзеньня цела з лесьвіцы ён пачуў ужо за сьпіной, адышоўшыся крокаў на дзесяць.

— І дзе цяпер шукаць гэтага Іваныча? – думаў К, шыбуючы па бясконцы калідоры, паабাপал якога былі дзверы з ерагліфічнымі шыльдачкамі. – Нават спытаць няма ў каго.

Урэшце, ён наўздагад торгнуў першую-лепшую дзвярную ручку. Яна была нерухомай – як, зрэшты, і другая ды трэцяя... На супрацьлеглым канцы калідору паказалася нейкая падазроная скурчаная постаць, і К на ўсялякі выпадак стральнуў у яе з РПГ.

Чацьвёртыя дзверы вялі ў зусім маленькі пакой трохкутнай кануісаідальнай формы, інтэр’ер якога здзіўляў сваёй сьціпласьцю. За сталом сядзела бабуля год сямідзесяці з хіміяй на зусім сьсівелых ужо валасах. У яе руках была іголка, якой яна метадычнымі выверанымі рухамі пратыкала пашыхтаваньня на стале фігуркі з сала.

К спытаў яе пра Іваныча. Пасьля працяглай паўзы старая ўрэшце прыадкрыла свой абведзены ярка-чырвонай памадай рот, маючы яўны намер вымавіць пэўныя гукі:

— Ну гэта вам трэба далей прайсьці, у сто сёмы пакой. Да канца калідору, там будзе яшчэ адна лесьвіца з купідончыкам у лётным шлеме, па ёй падыміцеся на наступны паверх і збочце налева. Дарэчы...

Гэтае “дарэчы” засьпела К ужо ля самых дзвярэй – сьцісла падзякаваўшы, ён быў рушыў да выйсьця. Але не спыніцца было б дужа няветліва.

— Дарэчы, вам швэдар не патрэбны, га? – спытала бабуля. – Турэцкі, з чыстай воўны.

К не пасьпеў нічога адказаць, як старая ўжо выцягнула з-пад свайго стала вялізную клумку, даверху набітую рознымі шмоткамі. Неўзабаве і сам швэдар ляжаў на стале перад хлопцам.

— Гэта вы... бізнэсам тут трохі займаецеся? – здагадаўся ён.

— Ну натуральна. Суседка з Польшчы возіць і мне дае на рэалізацыю. Цэны нашмат таньней, чым на рынку. Вось гэты там, скажам, будзе каштаваць недзе семдзесят, а я ўсяго за сорок аддам. Ну што, можа прымерыш?

— А кім вы, калі не сакрэт, працуеце? – К не знайшоў ніякага іншага спосабу дзеля таго, каб зьмяніць тэму гутаркі.

І гэта сапраўды спрацавала. Бабуля стала распавядаць сцэнар для нейкага фантастычнага трылера, удаючыся ва ўсе яго дэталі і нават часам просячы ў К парады. Распавядала яна вельмі нудна, агульнымі фразамі, ня надта заглыбляючыся ў сюжэт. Ды і, урэшце, трэба ж было ісьці шукаць Іваныча. Не хапала яшчэ гарбату з ёй піць!

Але К не пасьпеў нават прыдумаць спосаб уцэкаў, як у яго руцэ ўжо была гранёная шклянка, поўная злёгка падсалоджанай празрыстай вадкасьцю.

— Вось, глядзі сюды, — бабуля нахілілася над ім, даючы магчымасьць адчуць пах нейкай мікстуры, што роіўся ў ейным роце. — Гэты хлопец — у сэнсе, галоўны герой — працуе маклерам... ці брокерам, халера яго разьбяры. Зарабляе добра грошай, і ўсё такое. Ён жыве ў вялікай трохпакаёвай кватэры непадалёк ад метро, якую здымае за трыста баксаў. У ваннай у яго вялікае люстра, кафля там, ну і гэтак далей. У вітальні вісьць прыгожы дыван...

— А якога колеру?

— Зялёныя карункі на залацістым тле. Яго хобі — боўлінг, дайвінг, кіднэпінг. Герой прачынаецца шторанак а шостаі гадзіне, робіць зарадку з дапамогай велатрэнажору, голицца, сьнедае, і скіроўваецца на працу. Звычайна ён апранае...

— Зялёны пінжак бяз гальштуку на смарагдавую кашулю з блёсткамі, амаль такога самага колеру нагавіцы, боты з кракадзілавай скуры, пунцовы плашч і кашнэ?

— Так, вы маеце рацыю. Звычайна ён карыстаецца метро, хаця зрэдку не адмаўляе сябе ў задавальненьні праехацца на таксоўцы. Некалі ён меў намеры купіць машыну і нават сабраў ужо быў досыць грошай дзеля першага ўнёску, але... іспыт на правы праваліў, і пасья гэтага займеў сапраўдны страх перад ДАІ ды ўсім, што з ім звязана. А што адбываецца далей?

— Аднойчы, выправіўшыся на працу, ён праходзіў паўз шэраг камкоў на тралейбусным прыпынку. Гарадскія службы акурат рамантавалі асфальт у гэтым месцы, і паколькі герой заглядзеўся на рэкламу новага тарыфу мабільнай сувязі, ён не заўважыў маленькую выбоіну. Яго нага, абутая ў дарагія боты з кракадзілавай скуры, якія выглядалі з-пад толькі што адпрасаваных нагавіцаў з блёсткамі, ледзьве не па самае калена ўвайшла ў рыхлы пясок. Ён ня ведаў, як выкруціцца з гэтай сітуацыі — зьяўляцца на працу ў такім выглядзе не выпадала, а часу зайсьці дахаты ўжо не было.

— І што ж тады ён вырашыў зрабіць?

— А вам хіба ня ўсё адно — калі шчыра? Ягоная праблема, хай сам і разьбіраецца...

К падкрэсьлена ветліва, хаця і халодна, разьвітваецца з бабулькай ды, асьцярожна зачыніўшы дзьверы ў яе кабінет, працягвае свой рух па калідоры. Яго канца, пра які казалася старая, усё не было — як, натуральна, і лесьвіцы з купідонам. К хацеў ужо быў адчыніць яшчэ адныя з дзьвярэй, каб перапытаць, але¹

¹ Ён зусім занудзіўся ды выйшаў папаліць.

— Калі скажучь “матор”, вы павінны схапіцца рукамі за галаву і гримнуцца на падлогу, — тлумачыць яна. – Паспрабуйце.

К хапаецца за галаву і ненатуральна валіцца на падлогу. Станіслаўскі, паглядзеўшы на гэтую сцэну, сказаў бы, мусіць, сваё знакамітае “Ня веру!”.

— Ну як табе, Віця? – Сьвета крычыць рэжысёру, схаванаму ў адмысловай рубцы на вышыні дзесяці метраў.

— Ніяк. Ладна, сыходзь з кадру, там разьбярэмся. Матор!

...К завальвае сцэну два разы запар. Сьпяраша ён хапаецца за галаву і падае яшчэ да таго, як пачуліся кулямётныя стрэлы, потым, наадварот, прымушае кулямёт тарахцець занадта доўга. Бядак так зьбянтэжыўся, што ў трэці раз, атрымаўшы кулю ў галаву, ён з хвіліну нерухома стаяў, абхапіўшы сваю будзёнаўку абедзвюма рукамі, і ўжо потым пляснуўся на калені.

Усё гэта адбываецца ў лістападзе, які тым годам выдаўся надта дажджлівым. Жыта ўжо даўно было сабраное, і на полі засталіся адно парэшткі каласкоў. Дывізія чырвонага камандзіра Катаніна паволі адступае на Усход, ведучы адчайныя баі з нямецкімі інтэрвентамі. У атрадзе, якім кіруе К, ужо амаль скончыліся патроны. З яго роты, што да апошняга прыкрывала адступленьне асноўных частак, засталася ўсяго чалавек дваццаць. Яны паволі, не разьбіраючы дарогі, валакуцца па размытых дажджамі калдобінах. Адступленьне цягнецца вось ужо другі тыдзень. Яны вельмі стомленыя і галодныя.

— Эй, начальнік, кажысь, акружают, падлюкі! – крычыць раптам Ванюша, хлопец год дзевятнаццаці з-пад Разані.

К падняў галаву і ўбачыў маленькія фігуркі ў шлемах з вострымі пікамі, якімі літаральна кішэў схіл, куды паціху караскаўся атрад чырвонаармейцаў.

— Со всех старон аблажлі! – вохкае каўказец Ашот. – Ню, камандыр, рэшай, что дэлат будэм.

Чуюцца першыя стрэлы. К задуменна азіраецца. Вакол усё яшчэ пануе восенская ціша – хаця ўжо трохі парушаная гукамі вайны. Вечер няўмольна гайдае самотную рабіну, што стаіць пасярод поля. У небе відно чараду апошніх качак, якія выправіліся на поўдзень.

Перад вачыма праплывае Зоська Пяцілетава. Яе выразныя рысы твару, нібы вытачаны лепшым разьбярор іхняй вёскі, стан... Яны пазнаёміліся на паседжаньні Камітэту беднаты і паабяцалі адно адному, што абавязкова пажэняцца, калі ворагі будуць разьбітыя. А ўжо на наступны дзень К прызвалі на фронт бараніць сваю Радзіму ад акупантаў.

— Так, тваю маць, стоп камера! – крычыць рэжысёр. – А ну-ка прэкраціце эту муйню! Поўная прафанацыя!

Адбываецца непрацяглая спрэчка сярод здымачнай групы, пасля якой рэжысёр наўздагад выцягвае са стосу новы сцэнар. Неўзабаве праца распачынаецца нанова.

К апранаюць у спартовыя порткі і падрапаную скуранку ды ўзьдзябурваюць яму на галаву чырвоны брыль з надпісам “Чыкага булс”. Цяпер ён – дробны рэкецір, які закахаўся ў каханку злодзея ў законе, якая насамрэч зьяўляецца лесьбіянкай. Ён стаіць ля ўваходу ў прэстыжную саўну, трымаючы ў руцэ букет кветак.

Жанчына ў футры, да якога, па задуме яго стваральнікаў, абавязкова павінен дапасоўвацца эпітэт “шыкоўнае”, выходзіць на ганак першай, і гэта дае К доўгачаканы шанец. Але зрабіўшы ўсяго пару крокаў, яна

спыняецца, каб прыпаліць доўгую цыгарэту. А ейны хахаль лёгкі на ўспамін.

Яны няспешна дэфілююць да стаянкі, пра штосьці перамаўляючыся. К пасьпявае схавацца ўнутар вялізнага рэкламнага шчыта, і гэта дазваляе яму застацца незаўважаным. Ён чакае, прысмактаўшыся сваім позіткам да каханай.

— Гэй, ну што ты нібыта драўляны? – крычыць у мегафон рэжысёр. – Ты ж на бабу глядзіш, цябе ажно калбасіць павінна. Згадай якія соплі са свайго жыцця, калі на тое пайшло.

К напружыўся і стаў згадваць. Як назло, нічога прыдатнага ў галаву не прыходзіла. Хаця... Неяк у яго папраўдзе здарылася падобная гісторыя – з аднакласьніцай Зінай, якая пасья школы паехала ў сталіцу і выйшла замуж за ды-джэя “Рокса”. Тады К адчуваў сябе папросту Бельмандо з таго фільму. Але Зінка яго тупа паслала.

І вось, жанчына ў футраной манты праходзіць акурат паўз яго. Яшчэ хвіля, і каханая праміне — праміне, магчыма, назаўсёды.

К доўга ня можа рашыцца. Страх перад амбаламі-ахоўнікамі, якія ідуць паабাপал яе, на секунду перамагае магутнае пачуцьцё. Але ўрэшце...

— Каценька! Каханая! – крычыць ён, кідаючыся ёй наярэймы.

Ад нечаканасьці жанчыну ажно перасмыкнула. Ахоўнікі разгублена застылі на месцы.

— Віця! Хлапчынё ты маё! – яна падае ў абдымкі да К і пачынае што ёсьць моцы раўсьці. – Пакінь ты мяне, грэшную, пакінь...

— Во, нармальная пайшла дастаеўшчына! – гучна кажа рэжысёр. – Давайце далей калбасьце.

Каця падае на зямлю і пачынае біцца ў істэрыцы, ладна падмяўшы пад сябе і К, які важыў разы ў паўтара менш за яе. Злодзей у законе неахвотна абарочваецца і загадвае ахоўнікам разабрацца з нахабам¹.

Дзеля гэтага ім трэба хаця б трохі суняць ашалелую кабету – бо пакуль яна служыць для К надзейнай заслонай. Але як толькі яе далікатна паспрабавалі адцягнуць, Каця ўстае на рукі і адным раптоўным ударам даўгімі абцасамі робіць абодвух ахоўнікаў аднавокімі. Яны нейтралізаваныя, і таму выходзяць з кадра ды пачынаюць паліць.

— Каця! – хрыпіць яе хахаль. – Каця! Паехалі са мной.

— Не! – крычыць кабета, ускокваючы на ногі. – Ня будзе болей табе мяне! Заблытаў ты мяне ў сваю сетку, душу маю грэшную купіць хацеў. Даволі!

К агаломшана назірае за гэтай сцэнай збоку, спуджана прыўзняўшыся на карачкі.

Бандзюга асядае на калені і таксама пачынае плакаць. Дакладней, у яго атрымліваецца нейкі глухі рык. У гулкім месіве чутныя словы “ды я ж табе ўсё зрабіў”, “ды я ж цябе, сьцэрву, у Парыжы чыста

¹ Ну нарэшце, думае ён. Зараз пачнецца махалава!

² Яго таксама схаланула гэтая вельмі эмацыйная сцэна. Ён нават адклаў на час убок пакуначак чыпсаў.

апануў”, “ды ты мяне на нейкага сапляка”...² Слова прамаўляюцца вельмі хутка, без усялякіх паўзаў.

З Кацяй здараецца чарговы прыступ істэрыі, падчас якога яна крычыць, што за брудныя баксы не прадаецца. Потым, у падмацаваньне сваіх словаў, кабета здзірае з сябе цяжэзнае футра. Элегантны касцюм ляціць на сьнег услед за ім, выяўляючы прыгожае бікіні, што пакрывае амаль плэйбоеўскія формы.

Гэтаксама хутка пазбавіўшыся абутку, Каця становіцца басанож на сьнег і пачынае рабіць фізкультпрактыкаваньні: р-раз, два, тры, чатыры... Злодей рэфлексійна ўздрыгвае сінхронна з ёю. К наўколенцах падпоўз да яе ды сіліўся абняць за ногі.

— Добра, добра ідзе, давайце болей імпэту, — прамаўляючы ў свой мацягальнік, рэжысёр задаволена паціраў рукі, — А гэта яшчэ што за муйня? Што за мудзіла сьвятло ўключыў? Хто дазволіў?

— Я-а-а да-азволіў! – гучны голас сыходзіў аднекуль згары, і гэта спараджала дадатковы акустычны эфэкт.

— Вадзім Пятровіч... – голас рэжысёра ўмомант асеў на дно акіяну.

— А ты, Карвухін, ізноў за старое, так? – злараднічаў дзесь бясплотны голас – Ізноўку халтуру гоніш на чужой тэхніцы!?

— Вадзім Пятровіч, я... – мармытаў звар’яцелы ад страху рэжысёр. – Я... зараз усё патлумачу...

— Тлумачэньняў у вас ніхто ня просіць, — сказаў бы адрэзаў голас. – Давай, Дзяніс.

Кацін парык падае долу. Аднаго рэзкага руху аказваецца дастаткова гэтай істоце, каб здэзерці маску. Твар, які хаваўся пад ёй, падаўся К аднекуль знаёмым.

К зьнікавеў ад здзіўленьня. Перад ім стаяў той самы сек’юрыці, якому праз яго стараньні давялося зьмяніць нагу на пратэз. Зрэшты, ён выглядаў хлопцам, задаволеным жыцьцём.

А тое я ўжо здзівіўся, чаму ў гэтай кралі такія моцныя абдымкі, падумаў К.

Не зьвяртаючы на яго ніякай увагі, ахоўнік спрытна падняўся ў рэжысёрскую рубку. Неўзабаве адтуль пачуўся страшэнны лямант і заклік аб літасьці, а потым – гук падзеньня цела. Потым ахоўнік спускаецца, хапае Сьветку за валасы ды некуды яе валачэ, не зважаючы на млявы супраціў.

К карыстае зручнай нагодай, каб ізноў схавацца паміж неонавых панеляў рэкламнага шчыта. Як выявілася, схованка была абраная вельмі ўдала – неўзабаве адбываецца зьмена дэкарацыяў, і шчыт засоўваюць кудысьці ўглыб пляцоўкі.

Пару хвілінаў вакол усё цёмна. Аднекуль здалёк чуюцца гулкія гукі – гукі крокаў і няспешных размоваў. У К неяк самі сабой заплюшчваюцца вочы – у электрычцы ён толкам ня выпаўся. К бачыць сон. Яму сьняцца гонкі “Формула-1”. Карцінка мала адрозьніваецца ад таго, што зазвычай паказваюць па “Eurosport”. Нудны голас каментатара прамаўляе нейкія імёны ды лічбы на незразумелай для К мове.

К ізноў ідзе па тым самым (альбо вельмі падобным да яго) калідоры, паабাপал якога аднолькавыя дзьверы з няўцямнымі надпісамі. Раптам нейкае драбноцьце на ідэальна вымытай падлозе прыцягвае яго ўвагу. Да гэтай кропачкі застаецца ўсяго два-тры крокі. К нахіляецца. У ягоных пальцах апынаецца трохі ссохлы чалавечы палец, пазногаць

якога пакрыты бэзавым лакам з чырвонымі крапінкамі. Відаць, кабета, якой ён колісь належыў, ня так даўно рабіла манікюр. К, трохі павагаўшыся, кладзе палец сабе ў кішэню – на ўсялякі выпадак.

Цяпер ён толкам ня ведаў, куды яму ісьці, а спытаць тут зусім не было ў каго. У гэтай частцы калідору сыцены роўныя, і нічога падобнага да дзвьярэй, у іх няма. Гэтак цягнецца вельмі доўга, некалькі сотняў метраў, паварот за паваротам.

К вельмі хоча паліць, але ён баіцца рабіць гэта ў недазволеным месцы – хаця за апошнія дваццаць хвілінаў ён не сустрэў тут ніводнай душы. Урэшце, хлопец не вытрымлівае ды, палахліва азіраючыся, выцягвае пачак “Гродна”. Зрабіўшы колькі прагных зацяжкаў, ён кідае бычок на падлогу і адразу прысьпешвае хаду.

“Нічога, вось возьмуць мяне ў кіно здымац...”

Пакой, у якім два карлікі ў белых сьліняўчыках глядзяць адзін на аднаго. Дзяўчына бярэ бензапілу і павольна падыходзіць да Глебіна. Дагары ўзьлятае напаяраспалы труп асьлянятка, да якога прымацаваныя паветраныя шарыкі¹.

Вечар. Па тэлевізары ідзе баявік, за вокнамі дождж.

Мая плоць сьпявае для мяне як Майкл Джэксан.

Якія кветкі вырастуць на гэтым рыхлым гародзе?

І колькі соку высмакча з мяне тое ванітнае хараство?

Мая плоць сьпявае для мяне.

Яна цвіце, мяняючы свой колер бы брусельская капуста.

Яна пахне, яна фіялетава, а потым смарагдавая і нечакана індыга.

Мая плоць паказвае мне мульцікі, і я сьмяюся.

Яна расьце бы ракавая пухліна яе пшчотныя рукі пахнуць абрыкосам яна абдымае мяне і цалуе ў шчочку.

колькі каштуе цэлафан з маіх вачэй?

ты плачаш ты памерла марскія сьвінкі зьелі мой сьнікерс ты адчуваеш нібы ўсё пасья

нястача любові

чаму?

мае сасуды лопаюцца з мяне навонкі пырскае сьмерць бы вадкі клейкі тлушч паволі цэдзіцца спльвае долу брудзіць усё вакол

колькі сьмерці я маю ў сабе?

Хто вызваліць мяне ад гэтага цела сьмерці?

Я засынаю і бачу ўсе свае цацкі, прыклееныя да мяне скотчам. Я падскокваю на месцы, нібы апараная курыца. Мае цацкі мне перашкаджаюць, цяруцца паміж ног; яны такія нягглыя.

Хто вызваліць мяне ад гэтага цела сьмерці?

sicksicksick

¹ Мяркуючы па тым, што з будкі кінамеханіка чуваць сьмех, там здарылася нейкая непаладка. Ёй наступствуюць некалькі хвілінаў цемры і мата.

² — Алё... Не, я кіно гляджу... Ды так, хіба месцамі... Грузілава нейкае... Давай вырульвай... Буёў сто! Хутчэй давай... Не, я “тройку” не люблю, вазьмі лепш “дзвятку”. Ну давай, усё.

За наступным паваротам К бачыць жанчыну бальзакаўскага ўзросту, якая папраўляе перад люстэркам свой элегантны скураны станік. К пы² можна зна купі

— Ціраўдаэфэкт неаоны н аазаура н рэтабі якую шояуу еьм ап добы.

Жанчына гучна сьмяецца, дэманструючы пластмасавыя галівудскія зубы. Яна просіць К паднесьці да дзьвярэй сваю пяціметровай даўжыні мантыю: маўляў, сёньня тут яшчэ не прыбіралі, а бруду за дзень пана-носілі цэлыя тоны.

Аргументацыя ёю была абраная няўдалая – на падлозе не знайсьці ані пылінкі, — але К не прырэчыць. Яны ідуць па калідоры ў зваротным кірунку – паўз зачыненыя дзьверы; большасьць з іх, тлумачыць жанчына, несапраўдныя, і калі фарба, якой іх намалявалі на сьцяне, блякне ад старасьці, у гэтым можна пераканацца.

Ён пытае, ці доўга ім яшчэ ісьці. Яму вельмі хацелася б сёньня ўсё ж патрапіць да Іваныча. Пагатоў К прыйшоў сюды па пэўнай справе, і апошняга яму ня варта забываць — у якія б сітуацыі ён ні трапляў.

Але ж яму цяжка наважыцца разьвітацца ды пайсьці сваім шляхам – гэтая кабэціна, відавочна, прызвычайалася, каб ёй падначальваліся.

Мусіць, яна тут свой чалавек, падумаў К. І гэта значыць, што ў яе можна распытаць пра Іваныча.

— Ня варта грэбаваць ніводнай магчымасьцю, — кажа сабе К. — Пагатоў, калі ад гэтага залежыць уся твая кар’ера.

— Ён таленавіты хлапчук, — нетаропка прамовіла незнаёмка, напаўазірнуўшыся да К. — Нядаўна яго нават перавялі ў секцыю ІЗБ. А вы ўжо нешта пасьпелі сыграць? Цікава, якое вашае ўлюбёнае амплуа.

Апошнія слова ў яе выкананьні было падобным да журчаньня вады з прарванай іржавай трубы ў іх местачковым мікрараёне. Пачуўшы пытаньне, К, натуральна, сумеўся. Зрэшты, падобна, такая ягоная рэакцыя была цалкам чаканай для суразмоўніцы.

— Я... Ну так, трошкі паспрабаваў сябе ў невялічкім тэатры. Граў Ленскага, — хлусіў ён.

— Ну Ленскі – гэта гаўно, малады чалавек, — жанчына павярнула да яго перад тым, каб паставіць сваю нагу на эскалатар, стылізаваны пад гіганцкую мясарэзку. – Асьцярожна, не адставайце.

Падняўшыся на наступны паверх, яны ўвайшлі ў маленькія жалезныя дзьверы, адчыніць якія можна было адно з дапамогай адмысловага коду. Ахоўнік, які сядзеў за імі, ветла кіўнуў спадарожніцы К ды падазрона акінуў позіркам яго самога.

— Вы разумееце, у чым сэнс нашай прафесіі? – раптам запытала кабета. – Вы разумееце, якое крэда мусіць мець кожны, хто ёй займаецца?

К разгублена павёў плячыма. Яго гэтая філасофія ўжо нахер забэм-бала.

¹ Апрача яго, глядачоў у зале болей не засталося, і механік вырашае скончыць сеанс раней часу, каб пасьпець да закрыцьця ў краму па шпікачкі “Апетытныя”, пра якія ён марыў сёньня з самай раніцы.

— Бяз гэтага вам ніколі ня стаць сапраўдным майстрам сваёй справы. Вось, глядзіце.

Яна павярнула адну з ручак на разьмешчаным пасярод пакою пульце кіраваньня, і на К умомант высалапіліся пару сотняў вачэй. Нейкія істоты месціліся ў насыценных стэлажах, яшчэ імгненьне таму прычыненых жалезнымі засаўкамі.

Жанчына хутка агаліла свае ненатуральна вялікія грудзі ды па чарзе пачала карміць гэтых пачварак. Ад радасьці яны падскоквалі на сваіх курыных лапках ды лізалі цыцкі языкамі, што высоўваліся з абсалютна чалавечых галоваў.

К стала сумна. Ён націснуў на старт, і яго гоначная машына ў момант сарвалася з месца, пакінуўшы нягеглай настаўніцы адно слуп дарожнага пылу.

К ізноў ідзе па лабірынце калідораў. Насустрач яму бяжыць маленькі і вельмі мілы сабачка. Хлопец нават пашкадаваў, што ў яго не было з сабою кавалачка чагось смачнага, але калі зьвярок ужо зусім да яго наблізіўся, ён раптам рассыпаўся ў прысак. Потым да¹

Ён заплюшчвае вочы, адчуваючы, як стары армянскі каньяк паволі пранікае ў ягонае нутро, прыемна апякаючы дзёсны.

Ён адзін Марына паслухай

На восем паверхаў уніз, на два ўгару, на тры гектары ўправа ад га-лоўнага ўваходу і аж да зялёнага паркану ўлева, узад на лапкі, дзе разьмешчаны хай сабе ўжо састарэлы, але збольшага спраўны аўтапарк, раскінулася ягонае валадарства, кажа ён (бачыш Марына). Там ёсьць амаль усё на свеце – і паветраныя шары, і джунглі, і безгаловыя пігмеі, і палацы прэзідэнтаў, і аднаполае каханьне, і лімузіны, і сямейнае шчасьце, і здаровыя зубы, і басейны з пальмамі – дый ці мала што яшчэ?

Зрэшты, калі чаго й няма, можна даць адпаведзенае распараджэньне Рэгіне Браніславаўне або наўпрост маньцёру Лісаву. Збацаць усё, што заўгодна, для іх не праблема, хаця бюджэтных сродкаў апошнім часам стала моцна бракаваць на зыходныя матэрыялы, і кардон даводзіцца купляць брунатны, найтаньнейшы.

З роту Ваніматова цурчыць струменьчык крыві. Яго галава зьвісае з прыступкі подыуму, на якім месціцца дырэктарскі стол. Ніхто так і не прыйшоў, каб прыбраць у кабінце, і таму цела гэтага амбіцыйнага хітруна застаецца тут, мусіць, надоўга.

Чуеш Марына во так во мы яшчэ

Вецер прарываецца скрозь разьбітую шыбіну ў цёмным калідоры. Каска на галаве амерыканскага дэсантніка, зробленая з пап'е-машэ, гулка брынчыць, калі падчас свайго броўнаўскага руху па абдзёртай дывановай дарожцы яна натыркаецца на алюміній згрувашчаных ля дзвярэй у мантажную сярэднявечных дасьпехаў. Марына хадзі да мяне выпіны твайго цела і ладныя формы хачу

Ён куляе яшчэ кілішак, адчыняе ў сваім кабінце фрамугу і крычыць:

¹ Гл. Лк. 16, 19-31.

— Марына! Марына! Марына! Марына!

І хаця ўжо вельмі позна, ён ведае, што наўрад ці парушыць чый-коль-вечы сон.

Сьпяць і мышкі, і стрыжы, сьпяць машыны ў гаражы, сьпяць трохвокія монстры, сьпяць супермэны і секс-сімвалы нацыі, сьпіць, падклаўшы пад галаву ватоўку, Біл Гейтс, і тая заўсёды шчаслівая бландыначка, і бялявы хлопчык, які верыць у свой жыцьцёвы посьпех, і лейтэнант Сябровін, і

Старэчыя пальцы спарадычна кратаюць то адзін прадмет, то другі з тых, што ляжаць на журнальным століку – акуллары, мабільнік, калькулятар, альбом для візітовак, ізноў акуллары. Скура фалангаў адчувае, як сэнс паволі, але несупынна, пакідае гэтыя рэчы, як іхняя *чалавечнасьць* няўхільна зьнікае, і яны становяцца чужымі. Ён ведае, што такое адчужэньне спазнаюць і самі ягонныя пальцы – раней здатныя як да рашучых жэстаў, гэтак і да легкадумнае вёрткасьці, ягонныя ногі, упэўненыя крокі якіх былі чутныя ва ўсім будынку, язык, вушы...

Фільм будзе скончаны – незалежна ад таго, якую ролю ты ў ім выконваў.

Хутка, відаць, давядзецца прасіць жабрака Лазара аб невялічкай паслузе — хаця наўрад ці той дасьць рады дапамагчы¹.